

[Hanne Severinsen]

bevirket, at pårørende har kunnet sikre, at den døende blev plejet i eget hjem, når det var den døendes eget ønske. Vi skal videre ad den vej, vi skal sørge for at forbedre de valgmuligheder, der findes, og vi skal sørge for, at mulighederne koordineres, at ministeriet så at sige kommer til at være en slags inspirator og sørger for at give idékataloger videre til de forskellige kommuner. Endnu er der ikke indhøstet erfaringer fra egentlige frikommuneforsøg, men der er allerede muligheder for, at kommunerne kan ansætte nære slægtninge som familiehjemmehjælp.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke socialministeren for redegørelsen, der viser, at flere muligheder er på vej, og at vi efterhånden er ved at blive bedre til at tackle problemerne. Men når dette er sagt, må vi også indrømme, at det er et område, der er så følelsesmæssigt og etisk betonet, at vi skal passe på ikke at lave alt for firkantede løsninger. Jo mere man dykker ned i hele problemkredsen, jo mere bliver man klar over, at egentlig plejelovgivning nok løser nogle problemer, men sandelig også rejser andre. Hvem skal hjælpen gives til, hvornår skal det afgøres, om man er døende, hvilke familiemedlemmer skal have lov til at pleje, kan man bruge dagpengereglerne, når man foreslår, at dagpengemaksimum suspenderes, når det gælder plejeorlov, og man foreslår, at man kan få op til 300.000 kr. årligt? Skal vi gribe ind i et område, der henhører under arbejdsmarkedets parter og Arbejdsministeriet? Skaber vi et pres, der kan få nogle ud i en uoverskuelig situation? Hvad, hvis den døende rent faktisk lever videre en lang periode, risikerer den efterladte så at blive reelt isoleret i forhold til arbejdsmarkedet og derved blive dobbelt ramt, når dødsfaldet sker? Alle disse mange spørgsmål har været endevendt tidligere, men jeg mener, at vi igen i udvalget skal se på, hvad der er af reelle spørgsmål.

Set med Venstres øjne må hele denne problemkreds først og fremmest bero på en lokal vurdering. Desuden er der også brug for gennem en samfundsdebat at få ændret hele vores holdning til døden, som jo desværre i mange tilfælde er så voldsomt teknificeret, men holdninger er jo ikke noget, man kan lovgive om. For nogle vil den bedste løsning måske være, at familiemedlemmer kan overnatte på hospitalet, for andre vil denne løsning ikke være nok. Men vi må for alt i verden sikre os imod at få lavet så

firkantede regler, at nogle bliver presset ud i en situation, de ikke kan overskue.

Konklusionen for Venstres vedkommende må derfor være, at selv om vi har meget stor sympati for begrebet plejeorlov og i det hele taget for mulighederne for, at man bliver plejet i eget hjem, må problemet først og fremmest være et lokalt, kommunalt problem. Jeg vil dog gerne understrege, at netop i dette, som i andre etiske spørgsmål naturligvis, er der ikke tale om en egentlig partilinie. Jeg håber derfor, at vi på dette område vil få en konstruktiv debat i Socialudvalget om, hvordan mulighederne forbedres, for det må være det, der er det afgørende.

Tove Niemann (FP):

Fremskridtspartiet er ikke afvisende over for B 37, men det er helt klart en afgørende betingelse for familieplejen, at den er lægeligt og trivselsmæssigt forsvarlig.

Det samme sagde jeg i 1982, da Fremskridtspartiets lovforslag om støtte til familiepleje af invalide- og folkepensionister var til første behandling. Var dette lovforslag blevet vedtaget, havde vi nu haft nogle særdeles værdifulde erfaringer vedrørende pårørendes pasning og pleje af alvorligt syge og døende familiemedlemmer, men især Socialdemokratiet udtalte sig dengang meget, meget negativt om Fremskridtspartiets lovforslag.

Vi mener, at betalingen for at passe pårørende er sat meget højt. Vi kunne forestille os, at lønnen lå på niveau med en fuldtidshjemmehjælper. Der er mange ting, vi ønsker oplyst og vil spørge om under udvalgsarbejdet, som vi vil gå positivt ind i.

Kirsten Lee (RV):

Det forslag, vi her har til behandling, har været fremsat af forskellige partier gennem efterhånden 10 år. Det Radikale Venstre har, hver gang forslaget har været til behandling, været yderst betænkelig. Vi mener, der i dag inden for sociallovgivningen gives mulighed for, at pårørende kan passe døende i den sidste tid, og det er de muligheder, socialministeren opridsede. Vi er godt tilfredse med dem i Det Radikale Venstre.

Forskellige kommuner har kørt forsøg eller bedt om at måtte lave forsøgsordninger, og vi vil godt se lidt mere på, hvad der er sket ude omkring. Specielt vil vi godt se på, hvad det er